

REPUBLIKA SLOVENIJA
URAD VLADE RS ZA KOMUNICIRANJE

Gregorčičeva 25, 1000 Ljubljana

T: +386 1 478 26 30

F: +386 1 251 23 12

E: gp.ukom@gov.si

www.ukom.gov.si

Ljubljana, 5. december 2013

SPOROČILO ZA JAVNOST

36. REDNA SEJA VLADE RS

Obvladovanje sive ekonomije v Republiki Sloveniji

Vlada RS je na današnji seji je sprejela drugi sveženj ukrepov obvladovanja sive ekonomije in sklepa, da se do 31. marca 2014 pripravita predpisa za dodatno omejitev gotovinskega poslovanja in obvezno uporabo registrskih blagajn oziroma podobne opreme za izdajanje računov.

Dodatna omejitev gotovinskega poslovanja

Dosedanji pravilnik o izvrševanju Zakona o davčnem postopku določa, da poslovni subjekti plačil za dobavljeno blago in opravljene storitve niso dolžni nakazati na transakcijske račune, če posamično plačilo ne presega 420 evrov.

Pri plačevanju visokih zneskov v gotovini večina držav članic, vključno s Slovenijo, trenutno upošteva prag 15.000 evrov, nekatere pa so se odločile za strožje ukrepe. Vlada namerava s postopno spremembo Zakona o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma znižati ta prag na 5.000 evrov, kasneje pa postopno na 1.000 evrov in razširiti omejitev tudi na plačila za opravljene storitve.

Dodatna omejitev gotovinskega poslovanja bo povzročila večjo preglednost poslovanja pri plačevanju blaga in storitev in tako vplivala tudi na zmanjšanje obsega sive ekonomije v dejavnostih, v katerih so se do sedaj lahko sprejemala tudi gotovinska plačila fizičnih oseb – končnih potrošnikov.

Obvezna uporaba registrskih blagajn

Vlada predlaga omejitev izdajanja ročno izpisanih računov in obvezno uporaba registrskih blagajn oziroma podobne opreme za izdajanje računov v vseh primerih, ko ponudniki blaga in storitev dobivajo plačilo v gotovini.

Vlada bo do sprejetja predpisa razmislila o možnih izjemah, a teh bo morale biti zaradi zagotavljanja enotnosti sistema in enakopravnosti zavezancev čim manj. Vlada se bo do priprave predpisa opredelila tudi do storitev na domu in dela na terenu, olajšave glede izdajanja računov pa bi lahko v bodoče, tako kot je to urejeno sedaj, ostale za prodajo vozovnic, kart in žetonov v potniškem prometu (vlak, avtobus, žičnice); znamk, kolekov, vrednotnic in obrazcev v poštnem prometu; vplačil za udeležbo v igrah na srečo, če se te izvajajo v skladu z zakonom, ki ureja igre na srečo; periodičnega tiska; na prodajo iz avtomatov; na prodajo kartic s kodo za polnjenje predplačniških sistemov mobilnih operaterjev iz bankomatov, GSM-omrežja ter interneta; na prodajo žetonov iz menjalnih avtomatov in promet storitev na teletočkah.

Za uveljavitev ukrepa bi bilo potrebno spremeniti predpise s področja davka na dodano vrednost ali davčnega postopka. Izdajanje ročno napisanih računov bi bilo dovoljeno zgolj izjemoma. Zavezanci bi morali izdajati račune z uporabo programov oziroma opreme, ki onemogoča naknadno spreminjanje podatkov brez revizijske sledi.

Vir: UKOM

Kaj morate imeti pri roki, če vas obiščejo inšpektorji

TEJA GRAPULIN
teja.grapulin@finance.si

Davčna in carinska uprava se bosta v decembru v skupnih nadzorih osredotočili na ponudnike na božično-novoletnih sejmih ter na prireditvah v okviru »veseliga decembra«. Svetujemo vam, kaj narediti, da bi imeli ob takšnih nadzorih čim manj nevšečnosti in ne bi prišli v navzkrižje z zakoni.

1. Kaj morate pokazati davčnemu inšpektorju
Imajte urejeno in pripravljeno vso dokumentacijo, ki je pomembna za odmero davka. In katera je to? Davkarji lahko od vas zahtevajo denimo evidenco obračunanega DDV, evidenco odbitka DDV, izpis podatkov o izdanih računih pri računalniško vodenih registrskih bla-

gajnah, evidenco vodenja zalog, inventurne popise, bruto bilanco, glavno knjigo, obračune dohodkov fizičnih oseb in številne druge papirje - odvisno od tega, kaj natančno pri vas preverjajo. Davčni inšpektor lahko zahteva tudi dokumentacijo, ki ima vpliv na vašo davčno obveznost ali je kakorkoli pomembna za davčne obveznosti pri drugih zavezanecih.

2. Pazite, kakšne blagajne uporabljate

Mobilne enote bodo decembra še posebej preverjale, ali uporabljate registrsko blagajno, torej računalniški program, ki ne dopušta spreminjanja ali brisanja računov. Če si se niste prisrbeli ustrezne programske opreme, to storite čim prej, od dobavitelja pa zahtevajte potrdilo, da je program v skladu z zahtevami zakonodaje.

3. Kako se vesti med davčnim nadzorom

Sodelujte z inšpektorjem in upoštevajte njegova navodila. Dolžni ste mu predložiti zahtevane papirje na kraju opravljanja nadzora in dati jasna, ki so pot-

■ Za morebiten obisk inšpektorjev imajo pri Taverni Tatjana pripravljeno urejeno dokumentacijo, pravijo. Na fotografiji je Lučka Kraševc, pogodbeni sodelavka na stojnici Taverna Tatjana.

rebna za njihovo razumevanje. Če tega ne boste želeli storiti oziroma ne boste predložili dokumentacije ali boste kako drugače ovirali nadzor, vas lahko inšpektor kaznuje z globo od 1.600 do 25 tisoč evrov.

Če inšpektorja ovirate med njegovim delom, vas lahko odstrani s kraja nadzora (za to pokličejo na pomoč policijo) in vas zaradi tega oglobi za 500 evrov.

4. Kaj zanima carinike

Carinski mobilni oddelki v okviru skupnih nadzorov z davkarji opravljajo še okoliško davčno kontrolo. Pri tem preverjajo, ali so zavezanci registrirali dejavnost, po kateri so dolžni plačati okoliško dajatev zaradi nastajanja odpadne embalaže, izrabljenih gum... Opravljajo tudi trošarinske kontrole, kjer preverjajo, ali prodajalci alkoholnih pijač in tobacnih izdelkov upošte-

vajo predpise. Torej morate biti registrirani kot trošarinski zavezanec.

5. Preverjanje dela in zaposlitev

Davčni inšpektorji preverjajo tudi kršenje zakona o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno, zato poskrbite, da je vaša dejavnost registrirana ter da imate vse delavce prijavljene, pa čeprav gre za sezonsko dejavnost. Kon-

trola na stojnicah bodo opravljali tudi delovni inšpektorji, ki lahko preverijo pogodbe o zaposlitvi ali evidenco delovnega časa ter številne druge papirje.

6. Če ste v dvomih, vprašajte davkarje

Če ne veste, kako morate obračunati in plačati davek, lahko od Dursa zahtevate tudi zavezujočo informacijo o davčni obravnavi zavezančevih nameravnih transakcij oziroma poslovnih dogodkov. Pomembno torej je, da dobite informacijo o nameravnih aktivnostih, ki je za davkarje zavezujoča. Generalni davčni urad ima za izdajo zavezujoče informacije šest mesecev časa.

7. Kako je v praksi

«Kaj naj rečem, ti nadzori so strah in trepet. Vse imamo pripravljeno in urejeno, račune izdajamo brez izjeme. Vse, ki delajo pri nas ta mesec, sem prijavila, tako da je tudi to urejeno. Imamo tudi vse račune za materiale, ki jih nabavimo. Ampak vsako leto kaj najdejo,» pojasnjuje Tatjana Železnik, ki ima v njenemu sejmisko hišico s hrano in pijačo v središču Ljubljane.

Piškotki - Cookies

Oktobra začetek nadzora nad piškotki

SPELA MIKUS
speja.mikus@finance.si

Upravitelje spletnih strani, ki ne bodo upoštevali pravil o piškotkih, lahko po oktobru doleti kazen. Takrat bodo namreč inšpektorji urada informacijske pooblaščenke začeli nadzor nad pravili o piškotkih, ki so začeli veljati 15. junija.

Piškotki, majhne tekstovne datoteke, ki se ob obisku spletne strani prenesejo na uporabnikov računalnik in vsebujejo podatke o obisku spletnega mesta, se sicer od junija pri nas lahko uporabljajo le, če uporabnik in njih predhodno privoli (opt-in). Kot je na delavnici o piškotkih pojasnila informacijska pooblaščenka Nataša Pirc Musar, nespoštovanje pravil o piškotkih

nekatero upravljavce spletnih strani postavlja v neenakopraven položaj v primerjavi s tistimi, ki pravila spoštujejo. »Uporabnikom je treba na vhodni strani povedati, katere piškotke stran uporablja in zakaj, uporabnik pa mora imeti možnost, da določene piškotke sprejme ali zavrne,« je pojasnila Jelena Burnik iz urada informacijske pooblaščenke.

Obstajajo tudi izjeme

Niso pa vsi piškotki taki, ki potrebujejo nujno privolitve. Izjeme so recimo piškotki, ki si zapomnijo, kaj je uporabnik dal v košarico v spletni trgovini. Ali pa piškotki za avtentikacijo uporabnika, ki si recimo pri spletni banki uporabnika zapomnijo po tem, ko se je v storitev prijavil, ali piškotki, ki omogočajo predvajanje multimedijskih vsebin in tudi tisti, ki so vezani na vtičnike

■ Pri uporabi piškotkov vas tudi po oktobru najbrž nihče ne bo nadzoroval. Drugače je pri spletnih piškotkih - z oktobrom se začne nadzor nad uveljavljanju pravilnika o piškotkih na spletnih straneh.

družbenih omrežij. A pri tem je še ena izjema: pri uporabnikih, ki v družbena omrežja niso prijavljeni ali pa niso niti njihovi člani, taki piškotki niso izjema in soglasje je nujno potrebno.

Lastna analitika ne potrebuje privolitve, Google pa

Kot se je pokazalo na delavnici, je analitika eno izmed bolj zgočih vprašanj pri piškotkih. Kot je pojasnila Burnikova, je

piškotek za analitiko lahko nameščen že pred privolitvijo, a le ko gre za lastno. Če pa za analitiko uporabljate recimo Google Analytics, je privolitve potrebna. »To so eni izmed bolj invazivnih piškotkov. Gre za to, da Google ne ponuja možnosti, da podatkov iz Google Analyticsa ne bo obdeloval in kombiniral z drugimi, zato je tudi potrebna izrecna privolitve,« je pojasnila Burnikova.

Pozor: Pomemben je sedež podjetja

Če imate spletno stran, ki je namenjena tudi obiskovalcem zunaj slovenskih meja, velja slovenska zakonodaja. Pa čeprav so na trgu, na katerega s spletno stranjo merite, ureditve bolj ali manj stroge. Pomembnejše je sam sedež podjetja. »Če se boste držali tega, da ima uporabnik na vhodni strani možnost aktivne izbire, da bo informiranost

dobra in možnost izbire pri vsaj kakšnem piškotku, potem bota pravilno po vsej EU,« je zatrdila Burnikova. A tuji nadzorni organi slovenskega podjetja, ki ima sedež tu, ne bodo kaznovali, ampak bodo primer predali slovenskemu uradu informacijske pooblaščenke.

Globe tudi do 20 tisoč evrov

Zakon velja za vse spletne strani, ki uporabljajo piškotke, ne glede na tip ali doseg. V primeru prekrška globa znaša, odvisno od velikosti pravne osebe, od tisoč do 20 tisoč evrov, za manjše družbe ali samostojnega podjetnika pa med 200 in tisoč evri. Oglobijo lahko tudi posameznika, za 300 do tisoč evrov. A kot je še na delavnici na GZS dodala Burnikova, lahko kot informacijska pooblaščenka izda le najnižjo predpisano globo.

ZAOKROŽEVANJE ZNESKA:

Zakon o uvedbi eura (Uradni list RS, št. 114/2006; v nadaljevanju: ZUE), o zaokroževanju govori v 19. členu. Prvi odstavek pravi, da se z dnem uvedbe eura prodajne cene za blago in storitve preračunajo na najmanj tri decimalna mesta in zaokrožijo ter izkazujejo na **ne manj kot dve decimalni mesti**.

Tretji odstavek tega člena pa, da se morajo zneski vmesnih operacij zaokrožiti na najmanj toliko decimalnih mest, kolikor jih ima cena, iz katere je vmesna operacija pridobljena. Pri tem se za vmesne operacije štejejo operacije, pri katerih takojšnji cilj operacije ni plačilo ali knjiženje kot končni obračun ustreznega denarnega zneska

Pomembnejši členi novega zakona o davčnem postopku ZDavP-2F

85. člen

Za 398. členom se doda nov 398.a člen, ki se glasi:

398.a člen

(posebno hudi davčni prekrški pri elektronski obdelavi podatkov)

(1) Z globo od 3.000 do 10.000 eurov se kaznuje za prekršek posameznik, z globo od 20.000 do 70.000 eurov se kaznuje za prekršek samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, z globo od 50.000 do 150.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, če pa se pravna oseba po zakonu, ki ureja gospodarske družbe, šteje za srednjo ali veliko gospodarsko družbo, pa se za prekršek kaznuje z globo od 70.000 do 250.000 eurov, če:

1. ne zagotovi elektronskega obdelovanja podatkov na predpisan način (četrti odstavek 38. člena).

2. ima ali uporablja računalniški program ali elektronsko napravo, ki omogoča brisanje, prilagajanje, popraviljanje, razveljavljanje, nadomeščanje, dodajanje, skrivanje ali kakršno koli drugačno spreminjanje katerega koli zapisa, shranjenega v napravi ali na drugem mediju, brez hrambe izvornih podatkov in vseh poznejših sprememb ali če ne zagotovi izpisa izvornih podatkov in vseh poznejših sprememb izvornih podatkov, če je do takšnih sprememb prišlo (osmi odstavek 38. člena).

3. kot proizvajalec oziroma dobavitelj oziroma vzdrževalec računalniškega programa, elektronske naprave ali informacijskega sistema zavezancem za davek zagotovi, omogoči ali namesti računalniški program, elektronsko napravo ali informacijski sistem, ki v trenutku prodaje, predaje v uporabo ali namestitve omogoča brisanje, prilagajanje, popraviljanje, razveljavljanje, nadomeščanje, dodajanje, skrivanje ali kakršno koli drugačno spreminjanje katerega koli zapisa, shranjenega v informacijskem sistemu, napravi ali na drugem mediju, brez hrambe izvornih podatkov in vseh poznejših sprememb (deveti odstavek 38. člena).

(2) Z globo od 1.500 do 4.000 eurov se za prekrške iz prvega odstavka tega člena kaznuje tudi odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika ali odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost.

(3) Z globo od 2.000 do 6.000 eurov se za prekrške iz prvega odstavka tega člena kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe, če pa se pravna oseba po zakonu, ki ureja gospodarske družbe, šteje za srednjo ali veliko gospodarsko družbo, se odgovorna oseba pravne osebe za prekrške iz prvega odstavka tega člena kaznuje z globo 4.000 do 10.000 eurov.«.

Členi ZDavP-2F, ki obravnavajo programsko opremo

10. člen

»(8) Zavezanec za davek ne sme imeti ali uporabljati računalniškega programa ali elektronske naprave, ki omogoča brisanje, prilagajanje, popraviljanje, razveljavljanje, nadomeščanje, dodajanje, skrivanje ali kakršno koli drugačno spreminjanje katerega koli zapisa, shranjenega v napravi ali na drugem mediju, brez hrambe izvornih podatkov in vseh poznejših sprememb. Zavezanec za davek mora zagotoviti izpis izvornih podatkov in vseh sprememb izvornih podatkov, če je do takih sprememb prišlo.

(9) Proizvajalec oziroma dobavitelj oziroma vzdrževalec računalniškega programa, elektronske naprave ali informacijskega sistema ne sme zavezancem za davek zagotoviti ali omogočiti uporabe računalniškega programa, elektronske naprave ali informacijskega sistema, ki v trenutku prodaje, predaje v uporabo ali namestitve omogoča brisanje, prilagajanje, popraviljanje, razveljavljanje, nadomeščanje, dodajanje, skrivanje ali kakršno koli drugačno spreminjanje katerega koli zapisa, shranjenega v informacijskem sistemu, napravi ali na drugem mediju, brez hrambe izvornih podatkov in vseh poznejših sprememb.«. Za dosedanjim osmim odstavkom, ki postane deseti odstavek, se doda nov enajsti odstavek, ki se glasi:

»(11) Minister, pristojen za finance, za izvajanje osmega in devetega odstavka tega člena podrobneje predpiše zahteve za računalniške programe in elektronske naprave, upravljanje in delovanje informacijskega sistema ter vsebino, obliko, način in roke za predložitev podatkov.«.

*** **

Poleg uskladitve zakonskega besedila z evropskim pravnim redom, sta predlagani dve pomembni vsebinski spremembi zakona in sicer objava poimenskega seznama davčnih zavezancev, katerih davčni dolg presega višino 5.000 eur vsaj 90 dni ter prepoved uporabe računalniških programov oz. drugih elektronskih naprav, ki omogočajo brisanje, popraviljanje ali kakršnokoli spreminjanje izvornega zapisa brez hrambe prvotnih podatkov.

DURS v postopkih davčnega inšpekcijskega nadzora ugotavlja, da nekateri davčni zavezanci, ki poslujejo z gotovino, uporabljajo računalniške programe in strojno opremo, ki omogočajo poznejše spreminjanje evidentiranje podatkov o opravljenem gotovinskem prometu. Te korekcije računov se odražajo kot možnost brisanja celotnih izdanih računov, brisanja posameznih

postavk na računih ali napačno seštevanje celotnega prometa. Neprijavljena gotovina se potem uporabi predvsem za plačilo zaposlenih in osebno porabo. S takšnim ravnanjem se spodbuja siva ekonomija in delo na črno, vodi pa tudi v neelojalno konkurenco. Zaradi teh ugotovitev, je v 38. členu ZDavP-2E dodan 8. in 9. odstavek, ki določa da zavezanec za davek ne sme imeti oziroma uporabljati računalniškega programa ali elektronske naprave, ki omogoča brisanje, popravljanje ali kakršnokoli spreminjanje izvornega zapisa, shranjenega v napravi ali na drugem mediju, brez hrambe prvotnih podatkov in vseh poznejših sprememb.

Tako zavezanec za davek ne sme brisati, popravljati ali kakorkoli drugače spreminjati izvornega zapisa, shranjenega v napravi ali na drugem mediju, ki ga uporablja za elektronsko obdelovanje podatkov. S spremembo zakona je tudi določeno, da minister za finance, podrobneje predpiše zahteve za računalniške programe in elektronske naprave, upravljanje in delovanje informacijskega sistema ter vsebino, obliko, način in roke za predložitev podatkov.